Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмiнiстрацiя и Експедицiя пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакцiя ул. Францiсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованi

Рекламацiи неопечатанi вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провiнцiи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к

Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к

Поодиноке число 3 кр

Ч. 288. Середа 25 грудня (6 сѣчня) 1891. Рôкъ I.

Повѣтове вѣче въ Турцѣ.

(Автентичне справоздане).

Руске вѣче повѣтове въ Турцѣ, скликане Выдѣломъ „Народнои Рады въ Турцѣ“, вôдбуло ся дня 13 (30) грудня с. р. въ сали Рады повѣтовои пôсля слѣдуючого порядку дневного: 1) О год. 9 рано богослужене; 2) О год. $11\frac{1}{2}$ отворене вѣча вступнымъ словомъ и выбôръ председателя и двохъ секретарѣвъ на часъ вѣча; 3) справа нашого шкôльництва народного въ загалѣ, а въ особенности въ повѣтѣ турчаньскôмъ; 4) справа безпосередныхъ выборôвъ до Сойму краєвого и до Рады державнои; 5) о теперѣшнôмъ положеню нашого народу и якъ бы его морально и матерiяльно пôдвигнути; 6) проектъ будовы „Народного Дому“ въ Турцѣ; 7) яке становиско належить всѣмъ Русинамъ, безъ взгляду на партiи, заняти въ теперѣшнôй ситуацiи политичнôй дотычно справы рускои въ Галичинѣ? 8) Внесеня и ухвалы вѣчеви; 9) Комерсъ.

Приступаючи теперь до обговореня поодинокихъ точокъ проґрамы, доносимо, що богослужене вôдправивъ въ мѣсцевôй церквѣ гр. кат. парохъ о. Прухницкiй, на котрôмъ однакъ не выголошено нѣякои проповѣди. Вôдтакъ члены „Народнои Рады“, якъ такожь запрошенi, зôбрали ся о $11\frac{1}{2}$ год. передъ полуднемъ въ сали Рады повѣтовои, выбрали по короткôй промовѣ председателя „Народнои Рады“ о. Бориса и по представленю ц. к. концепiста Намѣстництва, Альберта, яко комiсаря правительственного: председателемъ вѣча мѣсцевого гр. кат. пароха о. Михайла Прухницкого, его заступникомъ о. Василя Фидика, гр. кат. пароха зъ Розлуча, а секретарями о. Василя Салагуба, гр. кат. пароха зъ Тарнавы выжнои и селянина Стефана Залуку зъ Лôмны. Наконець прибули такожь зô Львова кореспонденты „Дѣла“—Антôнъ Берсзиньскiй, „Галицкои Руси“—Марковъ и „Kurjer-a Lwowsk-ого“—Франко, якъ такожь дръ Даниловичь зъ Коломыѣ.

Председатель вôдкрывъ вѣче завзываючи зôбраныхъ, щобы вôдспѣвали въ честь Є. Вел. Найяснѣйшого Пана „Многая лѣта“ а вôдтакъ поясинвши въ короткихъ словахъ цѣль зôбраня, удѣливъ голосу о. Борисови въ справѣ шкôльництва народного, котрый вôдчитавъ готовый рефератъ, жалуючи ся на вступѣ на труды стану учительского, якiй тойже мусить поносити выховуючи такъ дрôбну дѣтвору, якъ та, що учащае до шкôлъ народныхъ. Дальше застанавлявъ ся референтъ надъ тимъ, якъ властиво повиненъ учитель ту молодѣжь образувати и прийшовъ до переконаня, що едино спасенною и въ хосенни наслѣдки выдатною покаже ся початкова наука тогды, коли буде подавати ся въ дусѣ релiґiйнôмъ и стане на ґрунтѣ народно рускôмъ. Але щобы ту цѣль осягнути, доказувавъ референтъ дальше, що такожь учителѣ повиннi бути едино лишь Русины зъ народнымъ чувствомъ рускимъ, выкладати въ языцѣ рускôмъ, для учащои ся дѣтворы выключно зрозумѣлымъ. Они однакожь розвиваючи въ дѣтехъ духа народного руского, повиннi образувати еи такожь и въ спѣвѣ церковнôмъ, якъ такожь въ напрямѣ фахово-практичнôмъ.

Тутъ бесѣдникъ, кинувши поглядъ на исторiю Руси згадкою, що та позôставала черезъ 500 лѣтъ пôдъ панованемъ Полякôвъ и перейшла передъ 120 лѣтами пôдъ правительство Австрiйске за панованя цѣсаревои Марiи Тересы, пôдносивъ, що вже тогди зазнала народнôсть руска правдивого опѣкуна въ особѣ цѣсаря Iосифа II, котрый першiй дозволивъ уживати языка руского въ школахъ, що однакъ не стало ся вôдповѣдно до волѣ цѣсарскои, бо противники народу руского зумѣли перешкодити розвоеви его языка такъ, що вже цѣсарь Францъ I. видѣвъ ся наново спонуканымъ, розказати, абы въ школахъ о переважнôмъ числѣ дѣтей народности рускои учено по руски. Але такожь выконане и тои постановы зумѣли унеможливити, и лишь усильнымъ, заходамъ епископа Левицкого, якъ такожь и школамъ, закладанымъ по 1848 роцѣ при церквахъ, належить завдячувати збережене и дальшiй розвôй руского языка а зъ нимъ и народности

Такiй станъ рѣчи, пôдпадаючи натурально численнымъ змѣнамъ, дотревавъ до послѣдныхъ часôвъ, и нинѣшна система наукова, переповнена множествомъ предметôвъ дѣйстно

Заробокъ на свята.

ОПОВѢДАНЄ.

Въ хату Сенька Польного загостила нужда. Вôнъ и передъ рокомъ не бувъ заможнымъ, а всежь и великои бѣдои не знавъ. Та звѣстно, старша бѣда, якъ роскôшь. Посыпалось на Сенька нещасте за нещастемъ, мовъ зъ платка. На яри померъ ему одинакъ-хлопчина (бо вôнъ три року тому, якъ оженивъ ся зъ Копаковою Маринею); — пôшла гряда за похоронъ въ чужи руки, бо готового гроша Сенько не мавъ. Надôйшло лѣто, почала въ селѣ гинути худоба. Згинула и Польного корова зъ телятемъ. А бôльше худобы въ него й не було. Не опустивъ Сенько рукъ; зароблявъ, якъ мôгъ. То молотивъ въ дворѣ цѣлыми тыжднями торôчне жито, то сѣчку рѣзавъ, то дещо инше робивъ, — отъ якъ мôгъ, такъ крутивъ своимъ свѣтомъ, абы день за днемъ сходивъ. Та передъ нѣкимъ не жалувавсь вôнъ на свою бѣду, бо не любивъ сего. „Будуть гадати люде, — думавъ вôнъ собѣ— що коло мене ще не такъ круто, та скорше поможуть, позичать дещо, а я по жнивахъ имъ все вôддамъ, або вôдроблю зъ Маринею. Нехай не знають, що коло мене нужда“. Надѣю мавъ на кôлька загонôвъ жита, але и на тôмъ завѣвъ ся. Упавъ градъ, потовкъ, помервивъ збôже — не було що й збирати. Хиба трохи бульбы зôбравъ.

Минули жнива, надôйшла осѣнь. Ще еи перебули сякъ-такъ; жили обое тымъ малымъ засобомъ хлѣба, що зôбрали въ жнива. А вже коло Рôздва не знавъ Сенько, що й почивати; не було що ѣсти. Задовживъ ся вôнъ та купивъ жита на хлѣбъ. А купнымъ хлѣбомъ не наѣшь ся. За два тыжднѣ розôйшло ся все. Круто зновъ! Нѣ въ кого позичити зерна, бо и другимъ градъ збивъ; нѣ въ кого заробити, бо й мало въ кого грôшь е. Що хто мавъ, то самъ собѣ вымолотивъ. И панъ не потребувавъ молотѣльникôвъ; вымолотивъ майже все збôже въ осени. Де кинутись? що почати? Маринина мати сама ледви живе зъ батькомъ, а въ Сенька вже родичѣвъ нема.

Вже пôстъ кôнчить ся, за два днѣ Рôздво. Сумне Рôздво! Марина пôшла въ село до матери, дещо роздобути, а Сенько лишивъ ся дома. Задуманый, невеселый взявъ вôнъ граблѣ та почавъ громадити трѣски, розкиненi биля стодолы, щобы чимъ затопити въ печи та зварити вечеру. Вже смеркало а вôнъ нѣчого не мавъ у ротѣ, — хочь до причастiя йди!

Надôйшовъ зъ двора окомонъ. Поздоровились.

— А не пôшли бы вы, Сеньку, завтра на заяцѣвъ! Приѣхавъ паничь на свята; хоче завтра йти на засѣдку, та казавъ и васъ закликати.

А Сенька неразъ вже брали зô двора на ловы, бо добре стрѣлявъ; навчивъ ся у войску. Бувало, паничь не убе й нѣчого, а Сенько все щось застрѣлить: чи заяця, чи лиса, чи птицю яку. Паничь всуне що Сенькови въ руку, а за то есть потôмъ чимъ и похвалити ся. Сенькови про се й байдуже. Та якось теперъ не мавъ вôнъ охоты ити на ловы.

— Казавъ паничь: дасть вамъ риньского — сказавъ окомонъ.

Надôйшла Сенькова жѣнка зъ чимсь въ запасцѣ.

— Риньского — повторила она — тожь то бы вôнъ здавъ ся на свята!

Добре, — вôдповѣвъ Сенько — пôду. — Окомонъ вôдôйшовъ.

Марина врадувалась, мовъ бы ѣй хто сотку обѣцявъ. Свята ишли, а она не мала що й въ ротъ вложити; добре, що чоловѣкъ заробить риньского на свята.

— А нагромадивъ ты трѣсокъ? — спытала она вже весело.

— Нагромадивъ трохи — вôдповѣвъ вôнъ, забравъ въ полу трѣски и понѣсъ до хаты.

На другiй день пополуднувавши, пôшовъ Сенько до двора. Понабивали стрѣльбы и выбрали ся въ лѣсъ. Паничь взявъ ще и двôрского хлопця Миколу, щобы було кому заяцѣвъ зносити

Иде Сенько за паничемъ зъзаду, та й думае. Стрѣльбы нагадали ему войско, въ котрôмъ служивъ три роки. Не знавъ вôнъ гаразду и въ войску, та все лекше було ему тогди жити. Не журивъ ся бодай ѣдою. А теперь... И нагадавъ вôнъ собѣ той часъ, якъ вернувъ зъ войска та подруживъ ся зъ Маринею. Вôнъ чувъ ся тогди щаслывымъ, вдоволенымъ и неразъ говоривъ жѣнцѣ, якъ то они колись доробляться ще лѣпшого гаразду и при дѣтяхъ щасливо проведуть свои лѣта. Та инакше склало ся. Чи буде коли лѣпше?...

До лѣса було вже недалеко; видко вже було, якъ снѣгъ ажь вгинавъ гиле деревъ та корчѣвъ.

— Сеньку, — обôзвавъ ся паничь, поправляючи шкла на носѣ, — ты пôдешь на

хаотична; замѣсть образувати молодежь, робить ѣй науку коли вже не неможливою, то на всякій случай дуже трудною. На поглядъ бесѣдника показуесь отже реформа теперѣшнои системы науковои наглячою, котра бы зробивши єи простѣйшою, обмежила єи въ школахъ початковыхъ въ головныхъ случаяхъ, лишь до читаня, писаня и рахованя зъ поминенємъ науки исторіи польскои, котра зъ бôльшимъ пожиткомъ далась бы заступити наукою зъ обсягу промыслу, торговлѣ и рôльництва.

„Чия школа, того будучнôсть." Вôдповѣдно до тои засады для плеканя чувства народного не безъ хôсна була бы певна зависимôсть учителѣвъ, розумѣесь Русинôвъ вôдъ церкви, черезъ що церковъ могла бы спасенно впливати на нихъ, а они не занедбували бы богослуженя и науки спѣву церковного, якъ теперь, коли замѣсть того учать краковякôвъ и тымъ подôбныхъ спѣванокъ, зъ правдивою шкодою для языка руского.

Абы однакожь тôй цѣли вповнѣ вôдповѣсти и дальшу польонізацію усунути, повинни посады учительскі всхôдной Галичины обсаджувати ся учителями народности рускои, образоваными на рускôмъ языцѣ, не якъ то звычайно дѣе ся, що якъ разъ тыхъ помѣщають въ захôдной части краю, коли противно учителѣ Поляки займають посады при школахъ на всходѣ, не знаючи языка руского. На то навѣвъ бесѣдникъ два примѣры именно зъ повѣту добромильского, де учителька краковянка, щобы собѣ порадити въ незнаню языка руского, попросила товариша, щобы ѣй въ букварі надъ рускимъ написавъ по польски, и другій, що въ Тершинѣ, повѣту Старомѣского, учителька запытана инспекторомъ о науку исторіи рускои проявила разяче незнане, заявляючи, що учила о св. Кирилѣ и Методію якъ також о цѣсарю Іосифѣ II; по скôнченôмъ же испытѣ не умѣла сказати по руску: — „учили ся зъ вôдзначенємъ" — и доперва мусѣвъ въ тôмъ помагати ѣй инспекторъ.

Якнебудь бесѣдникъ застерѣгае ся, будьто бы бувъ неприязно настроеный противъ Полякôвъ, то однакъ покликуючись на постановы вôдповѣдныхъ законôвъ и зô взгляду на бôльше число учачои ся молодежи рускои есть за тымъ, абы въ рускихъ школахъ не учили двохъ языкôвъ краєвыхъ, але головно языка руского, хочь бы лишь зô взглядôвъ утилітарныхъ, щобы той языкъ ставъ ся панующимъ не лишь въ школѣ и на конференціяхъ учительскихъ, але також и въ урядахъ. А се наступить безъ сумнѣву, скоро рускі тематы будуть обговорюватись на конференціяхъ а учителѣ будуть бôльше уживати того языка, нѣжь до теперь, якъ се поручила була въ своємъ часѣ краєва Рада школьна, вдоволяючи справедливому бажаню комісіи екзамінаційнои у Львовѣ, выраженому въ прошеню зъ дня 8 марта 1890 р. Вкôнци пôддає пôдъ ухвалу вѣча слѣдуючу резолюцію:

1) Щобы рускôй церквѣ признано бôльшій вплывъ на справы школьни, нѣжь до теперь;

2) щобы учителѣ въ школахъ народныхъ були тои самои народности, якъ бôльшôсть ученикôвъ, а також абы инспекторы въ рускихъ округахъ шкôльныхъ знали докладно рускій языкъ;

3) щобы въ чисто рускихъ школахъ народныхъ бувъ выключно выкладовый языкъ рускій а також, щобы учено рôльництва, промыслу итд.;

4) щобы заряды школъ рускихъ переписувались зъ властями по руски;

5) щобы въ краєвôй Радѣ школьнôй були черезъ половину члены Русины, та щобы при міністерствѣ просвѣты бувъ референтъ Русинъ для справъ руского шкôльництва;

6) щобы право презентованя народныхъ учителѣвъ мали громады;

7) щобы въ турчаньскôй 4-клясовôй школѣ заведено рускій выкладовый языкъ.

Въ дальшôй діскусіи надъ тымъ предметомъ забирають голосъ: о. Солтикевичь, вносячи, щобы краеву Раду школьну, такъ якъ ческу Kultur-Rath, роздѣлити на руску и польску; по нѣмъ поясняе посолъ краєвого Сойму Телишевскій надзвычайный бракъ школъ въ Галичинѣ недостачею потрѣбныхъ на се фондôвъ, котрыхъ не може настарчити убогій селянинъ, чому може запомочи краєвый фондъ запомоговый, о[illegible]ючи въ зарядѣ краєвого Выдѣлу, єли бы єго, пôсля внесеня Франка, вôдповѣдно помножено зъ фондôвъ краєвыхъ, ощаджаючи въ выдаткахъ на театръ, спѣвакôвъ и т. п.

Опôся ухвалено, щобы:

1) Послы рускі домагали ся помноженя фонду запомогового, зъ котрого бы можна удѣляти запомоги убогимъ громадамъ на будову школъ;

2) згôдно зъ внесенємъ Пасѣчиньского, щобы въ Турцѣ зô взгляду на значне вôддалене школъ середныхъ заложити ґімназію.

(Конець буде.)

Переглядъ політичный.

Fremdenblatt заперечуе поголоску, будьто-бы було намѣрене покликати пос. Мадейского на шефа секціи въ міністерствѣ справедливости.

Пос. Телишевскій заперечуе въ N. fr. Presse вѣсть, яку та ґазета подала, будьто-бы вôнъ вѣвъ переговоры зъ Молодочехами въ справѣ солідарного поступованя зъ ними рускихъ пословъ до Рады державнои и будьто бы вôнъ мотивувавъ се тымъ, що Русины вôдъ правительства ґр. Таффого не мають чого сподѣвати ся. Пос. Телишевскій каже, що не вѣвъ зъ нѣкимъ анѣ не веде такихъ переговорôвъ.

Зъ Россіи надходять чимъ разъ грôзнѣйши вѣсти о єи внутрѣшнôмъ положеню. Голодъ ширить ся чимъ разъ больше и проявляесь вже и въ Фінляндіи. Невдоволене росте зъ кождымъ днемъ, а рухъ революційный стає чимъ разъ бôльшій. Говорять, що шляхта россійска зачинае чимъ разъ бôльше домагати ся свободы, а навѣть въ найблизшôмъ окруженю царя проявляесь змагане до конституціи. Осередкомъ сего змаганя мае бути не хто иншій, лишь самъ наслѣдникъ престола.

Новинки.

— **Громадѣ Мякишь новый**, въ повѣтѣ ярославскôмъ, дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь 50 вр. запомоги на вôдновлене церкви.

— **Именованя**. Є. Ексц. п. Намѣстникъ именувавъ рахункового асистента Намѣстництва, Ґустава Шелиньского, офіціяломъ, а рахункового практиканта Намѣстництва, Антона Кикевича, провізоричнымъ асистентомъ въ департаментѣ рахунковôмъ ц. к. Намѣстництва.

— **У Ихъ Цѣс. и Кор. Высокостей**, Найдостойнѣйшихъ Архікнязя Леопольда Сальватора и Архікня-

---

Бедриловку. Тамъ, кажуть, заяцѣвъ богато. А справуй ся добре; якъ убєшь два, то третій тобѣ буде на Рôздво. А я сюды пôду.

— Добре, паничу, — вôдповѣвъ Сенько.

А до Бедриловки бувъ значный кусень дороги. Бувъ то яръ, зарослый корчами, недалеко зруба. Пôшовъ Сенько туды полемъ навпростець. Єму й казати не треба, де выбрати мѣсце на засѣдку. Знавъ вôнъ сей яръ, якъ свою хату. Бувало, ще хлопцемъ ходивъ вôнъ туди на ягоды; тамъ єму за те забравъ разъ лѣсничій шапку та ще и палицею потягнувъ по плечехъ.

Нагадавъ собѣ те Сенько, входячи въ корчѣ Бедрилôвки. Снѣгъ скрипѣвъ пôдъ єго ногами та часомъ затрѣщало деяке ломаче. Якійсь заяць наполохавъ ся, выскочивъ зъ пôдъ корча и давай утѣкати! Въ одну мить схопивъ Сенько стрѣльбу зъ плечей, примѣривсь, стрѣливъ а заяць лишь пôдскочивъ въ гору и упавъ на снѣгъ неживый.

— Ну, гараздъ на початокъ, — промовивъ зъ тиха Сенько, пôднимаючи ще теплого заяця; взявъ єго за ноги, пôйшовъ ще трохи дальше, а вкôнци кинувъ заяця на снѣгъ, а самъ сѣвъ собѣ на якôмсь пни за корчемъ и ждавъ.

За горбкомъ лѣвобôчь вôдъ Бедриловки роздавъ ся стрѣлъ, оденъ и другій. Се паничь стрѣливъ. Гомôнъ пôшовъ по лѣсѣ. Зъ дерева зôрвавъ ся наполоханый крукъ и закракавъ, снѣгъ посыпавъ ся зъ галузя на землю — и все стихло. Ажь ось за хвилю край лѣса коло Бедриловки вказавъ ся заяць, пристанувъ и насторчивъ уха, мовъ бы чогось слухавъ. Та недовго єму довелось слухати; Сенько привитавъ єго шротомъ; вôнъ скочивъ ще кôльканацять крокôвъ и впавъ на снѣгъ

— Паничь стрѣляє, — подумавъ собѣ Сенько — а до мене заяцѣ втѣкають. Не було тобѣ бѣчи до мене, — сказавъ вôнъ въ думцѣ до заяця, пôднимаючи єго зô снѣгу; коло панича було тобѣ безпечнѣйше.

Небавомъ надбѣгъ двôрскій хлопець. Паничь єго пославъ. Цѣкавый бувъ, чи Сенько справдѣ що убивъ. Хлопець забравъ оба заяцѣ и пôйшовъ. Въ сторонѣ панича, але вже якось близше, роздались зновъ два выстрѣлы. Сенько таки добре чувъ, якъ паничь кликавъ хлопця; видко, що зближавъ ся до Бедриловки.

Вже добре вечерѣло. Далеко, на краю лановъ, въ противнôй сторонѣ вôдъ лѣса, ще лишь трошки червонѣлось небо вôдъ зайшовшого сонця, а морозъ тисъ чимъ разъ дужче. У своєй легкôй свитинѣ Сенько трясъ ся вôдъ зимна, затиравъ руки и гнѣвавъ ся на заяцѣвъ, що ихъ якось не видко. Вже думавъ Сенько забирати заяця та ити до панича, та ось межи корчами щось зашелестѣло. Показалась впередъ голова зъ рогами, а далѣ й цѣле струнке тѣло сернюка. Выскочивши зъ корчѣвъ вôнъ ставувъ, оглянувъ ся и ступивъ поважомъ кôлька крокôвъ напередъ. Сенько схопивъ ся и приложивъ стрѣльбу до ока.

— Бôгме! ажь шкода стрѣляти! — майнуло єму въ головѣ. — Иде собѣ, а тутъ смерть за нимъ. А якій гарный звѣръ!... Етъ, все одно; така вже єго доля.

Вôнъ змѣривъ ся лѣпше, спустивъ курокъ и — бѣдный сернюкъ запищавъ лишь мовъ мала дитина, скрутивъ каркомъ, трѣпнувъ судорожно ногою, пустивъ ся ще корчами на недалекій край лѣса, выбѣгъ на горбокъ и тутъ упавъ. По снѣгу, куда вôнъ ступавъ, червонѣла кровъ.

— Ажь то зъ мене немилосердный чоловѣкъ, — погадавъ собѣ знову Сенько — але се вже така моя вдача, чи охота стрѣлецка. Та жаль менѣ справдѣ сернюка; живъ собѣ мабуть спокôйно, ажь ось єму и смерть прийшла, та ще й несподѣвана. Такъ то и чоловѣкови неразъ бувае; нѣ дня, нѣ години не знаєшь.

Зъ такими думками пустивъ ся Сенько на горбокъ, де вже лежавъ сернюкъ. Горбокъ бувъ досыть высокій, поросль декуды корчами. Давнѣйше бувъ тутъ лѣсъ. За горбкомъ ишла долина, а дальше геть-геть лишь саме поле, снѣгомъ вкрыте; край него вже лишь слабе рожеве зарево вказувало, де сховало ся сонце. Вже смеркло ся було добре и цѣлый лѣсъ помалу зливавъ ся въ одну, темну зъ далека масу.

Недалеко по другôй сторонѣ горбика пристанувъ паничь пôдъ деревомъ. Хлопця выславъ бувъ вже давно напередъ зъ заяцями до дому. Добувъ фляшку изъ торбы, выпивъ вино до каплѣ, пôдкрутивъ вусикъ, поправивъ шкла на носѣ и лише що хотѣвъ закурити паперôску, — ажь ось щось въ корчахъ зашелестѣло.

— Чи не той сернюкъ завернувъ, — подумавъ собѣ паничь — що перебѣгъ менѣ недавно дорогу? — Въ сумрацѣ вечѣрнôмъ годѣ було добре розпôзнати, але таки здавало ся, що то сернюкъ выставивъ изъ за корчѣвъ голову. — Може то й звѣръ? То таки певно сернюкъ. А друга цѣвка набита ажъ разъ льотками. Не вадить по дорозѣ ще й грубу штуку вбити. Вбю — добре, не вбю — друге добре; покличу Сенька и пôдемо домôвъ. Змѣривъ ся, стрѣливъ и побѣгъ на горбокъ, ажь дивить ся, а то Сенько мѣжь корчами вє ся зъ болю та лишь слабымъ ще голосомъ кличе: „Люде!

гинѣ Блянки вôдбув ся оногди вечеромъ обѣдъ, на котрый були запрошенî всѣ офіцыры 22 батеріи дівізійнои, остаючî пôдъ командою Є. Цѣс. и Кор. Высокостей и капітанъ 1-го полку корпусу артилєріи, свѣжо до того полку перенесеный.'

— **Доповняючій выбôръ** одного члена въ куріи сѣльскои до повѣтовои Рады въ Мостискахъ вôдбуде ся дня 15 лютого 1892 р.

— **Потопельники.** Въ Дунайци потопились дня 28 грудня Бальбина Забижевска 15-лѣтна служниця и Войтѣхъ Ґавронъ, 9-лѣтный сынъ господаря зъ Мельштина. Обоє прийшли на лѣдъ совгати ся, а лѣдъ тонкій заломивъ ся. Хоть въ недовзѣ выдобули ихъ зъ воды, але вже безъ житя.

— **Смерть лѣсного злодѣя.** Дворскій побережникъ въ Куткори, Михайло Русякъ, найшовъ въ лѣсѣ дня 23 грудня вечеромъ неживу серну. Побережникъ, будучи въ службѣ, заждавъ до вечера, щобы дôзнатись, хто прийде по забиту серну. Десь въ пôвъ годины прийшовъ по серну ославленый зъ крадежи звѣрины въ лѣсѣ Стефанъ Пшиславскій зъ Беврутъ, несучи въ рукахъ убитого лиса. Побережникъ завôзвавъ єго, щобы заждавъ, однакъ Пшиславскій почавъ утѣкати а побережникъ выстрѣливъ такъ нещасливо, що Пшиславскій упавъ трупомъ на мѣсци. Побережникъ каже, що стрѣливъ нехотячи и самъ зголосивъ ся до суду.

Всячина.

— **Коли народивъ ся Исусъ Христосъ?** Важне се пытанє для цѣлого свѣта христіяньского було зъ давенъ давна предметомъ широкихъ розслѣдôвъ многихъ ученыхъ, а одною зъ найважнѣйшихъ причинъ тыхъ розслѣдôвъ було то, що мы теперь рахуємо роки вôдъ рождества Христового. Выходить зъ того потреба знати докладно часъ, въ котрôмъ Исусъ Христосъ народивъ ся Въ тыхъ часахъ, коли Исусъ Христосъ бувъ на свѣтѣ, числили жиды, якъ ще и доси, роки вôдъ сотвореня свѣта. Але за часôвъ Исуса Христа була вже Свята земля (Палестина) пôдъ панованємъ Римлянъ а тѣ знову числили роки вôдъ заложеня своєи столицѣ, Риму; зъ ними числивъ тогди такъ само и цѣлый тогдашній свѣтъ. Ажъ въ пятьсотъ лѣтъ зъ горою по рождествѣ Христовôмъ обчисливъ римскій игуменъ Діонизій той часъ, въ котрôмъ Христосъ народивъ ся, и зъ тои поры пôйшовъ нашъ способъ численя лѣтъ вôдъ рождества Христового або такъ звана ера христіяньска. Вôнъ обчисливъ отже, що рождество Христове припало въ ту пору, коли Римляне числили вже вôдъ заложеня мѣста Риму 754 лѣтъ. Але вже за Діонисія, по пять сотъ рокахъ було трудно точно обчислити пору, въ котрôй Христосъ народивъ ся, а декотрî христіяньскî ученî доказували, що рождество Христове припало не на 754-ый рôкъ римскій, лишь на 752-ій, отже на два роки скорше.

Пôзнѣйшî знову розслѣды ось що показали. По Иродѣ, тôмъ, що хотѣвъ Исуса Христа дитяткомъ убити, наступивъ въ жидôвскôй земли єго сынъ Иродъ Антіпасъ, а зъ єго часôвъ познаходились монеты, по котрыхъ числѣ можна розпôзнати, що вôнъ обнявъ правительсво по батькови не пôзнѣйше якъ въ 750-ôмъ роцѣ вôдъ заложеня Риму, значить ся, що єго батько померъ не пôзнѣйше якъ въ 750-ôмъ роцѣ. Такожь и жидôвскій историкъ Флявій розказує про Ирода всѣлякî вѣсти, зъ котрыхъ выходить, що Иродъ померъ въ 750 ôмъ роцѣ вôдъ заложеня Риму; значить ся, Исусъ Христосъ мусѣвъ ще скорше народити ся, якъ въ 750-ôмъ. Але той самъ Флявій розказує ще про одну важну рѣчъ: вôнъ каже, що тои самои ночи, коли Иродъ пôдчасъ своєи послѣднои недуги велѣвъ спалити проводирôвъ якогось бунту, було затьмѣнє мѣсяця. Звѣстнажь рѣчь, що затьмѣнє мѣсяця можна дуже докладно, все одно, чи то напередъ, чи взадъ, обчислити, а зъ того обчисленя выйшло, що затьмѣнє припадало въ ночи зъ 12 на 13 марта 750-го року вôдъ зал. Риму. Той самъ Флявій розказує дальше, що незадовго по смерти Ирода припадало жидôвске свято пасхи (Великоднî свята), а зъ того выходить, що Иродъ померъ въ першôй половинѣ мѣсяця цвѣтня 750 року. Коли ще зважимо, що доносять евангелисты о Христѣ и Иродѣ, то выйде зъ того, що Исусъ Христосъ народивъ ся не пôзнѣйше, якъ пôдъ конецъ 749 р. а не скорше якъ 748 р. по зал. Риму.

Зважможь теперь, коли померъ Исусъ Христосъ. Черезъ першихъ пятьсотъ лѣтъ по Христѣ писали всѣ тогдѣшнî ученî. що Христосъ померъ за часу римскихъ конселѣвъ, близнюкôвъ Рубелія и Фуфія, отже напевно въ 782-ôмъ р. а Тертуліянъ каже, що то було въ пятницю дня 25 марта. Той день припадає якъ разъ на 782-ій рôкъ по зал. Риму. Зъ вѣстей, якî намъ лишили евангелисты про вѣкъ Христа, и зъ декотрыхъ иншихъ вѣстей выходить, що Христосъ, коли померъ, мавъ 33 роки а що найбôльше може 33 зъ половиною. Коли приймемо вѣкъ Христовый въ часѣ Єго смерти 33 лѣтъ и вôдоймемо вôдъ року 782, въ котрôмъ Христосъ померъ, то выйде знову, що Вôнъ народивъ ся въ 749 роцѣ.

До повысшихъ датъ приступила теперь одна нова. Ото проф. дръ Братке вôдкрывъ важнî записки Ипполита, походячî ще зъ другого столѣтя по Христѣ, въ котрыхъ сей отецъ церкви такъ пише: „Перше обявленє Господа нашого, обявленє во плоти, въ котрôй Вôнъ въ Вефтлеемѣ народивъ ся, стало ся въ середу, дня 25 грудня, сорокъ и другого року панованя Августа (римского цѣсаря). Выходить зъ того насамперед то, що въ Римѣ, вже пôдъ конецъ другого столѣтя уважано а мабуть и святковано день 25 грудня, яко день рождества Христового. Коли дальше зважимо, що за часôвъ Ипполита числено днѣ и мѣсяцѣ пôсля календаря юліяньского (або календаря старого стиля) и зачнемо доходити, въ котрôмъ роцѣ двѣста лѣтъ тому назадъ, припадавъ день 25 грудня на середу, то покажесь знову, що то бувъ якъ разъ 749 р. по заложеню Риму. Зъ того всего приходимо наконецъ до такого заключеня, що основатель нашого способу численя лѣтъ вôдъ рождества Христового (христіяньскои еры), римскій игуменъ Діонисій, назначуючи то рождество на рôкъ 754 по заложеню Риму и принимаючи сей рôкъ за першій вôдъ рождества Христового, зробивъ немалу похибку, бо не дочисливъ ся пять лѣтъ Выходило бы зъ повысшого, що Исусъ Христосъ родивъ ся о пять лѣтъ скорше, а мы рахуючи лѣта вôдъ Єго рождества, повинни бы теперь числити не рôкъ 1892 (взглядно пôсля юліяньского календаря 1891), але рôкъ 1897 (взглядно 1896).

Телеграмы.

Вѣдень 5 сѣчня. Freindenblatt заперечує вѣсть, будьто бы анґлійскій амбасадоръ у Вѣдни мавъ зъ вôдси уступити; єму тамъ добре дѣє ся а анѣ въ Лондонѣ анѣ у Вѣдни не мають нѣякои причины до такои змѣны.

Будапештъ 5 сѣчня. Короля румуньского и наслѣдника румуньского престола повитали на дворци Заходнои желѣзницѣ Є. Вел. Цѣсарь и Архікн. Евгеній; оба монархи повитали ся дуже сердечно, обняли ся и поцѣлували ся а такъ само и оба князѣ. Є. Вел. Цѣсарь и король румуньскій поѣхали вôдтакъ въ одной каретѣ, а за ними оба Достойнî князѣ въ другой до цѣсарскои палаты.

ратуйте!“ Двѣ льотки попѣлили єго въ голову смертельно.

Паничь ажь збѣлѣвъ якъ той снѣгъ пôдъ єго ногами, остовпѣвъ, не знавъ, що почати. Хотѣвъ пôдойти до Сенька, та наразъ метнувъ ся взадъ. — Нѣхто сего не бачивъ! — прийшло єму на гадку, и вôнъ изъ всеи силы почавъ утѣкати домôвъ.

До дому войшовъ неспостереженo, замкнувъ ся у своѣй комнатѣ, ходивъ, ловивъ ся за голову и мѣсця собѣ знайти не мôгъ. Коли вже на дворѣ стало добре темно, выйшовъ пѣшкомъ изъ двора та пустивъ ся на Бедриловку. Чого туды ишовъ, самъ не знавъ. Въ половинѣ дороги взявъ єго лякъ и вôнъ завернувъ ся та ставъ по дорозѣ розважати себе: А впрочôмъ, чи я сему виненъ? Чи я нарочно стрѣлявъ въ него? Нѣхто мене не видѣвъ. А буде слѣдство, то покажесь, що то проста стрѣлецка пригода... И вôнъ вернувъ ся домôвъ. До вечерѣ вже не явивъ ся, а переказавъ слугою, що чогось єму не добре та лягає спати.

Довго ждала Марина зъ вечерою на Сенька. Де вôнъ забаривъ ся такъ довго? Може въ дворѣ дали єму вечеряти? Поставила вечеру до печи, а сама поклалась спати въ надѣѣ, що Сенько небавомъ надôйде. Твердый сонъ обнявъ єи змученy; — а Сенько якъ не приходивъ, такъ не приходивъ.

Раненько збудилась Марина, — нема Сенька въ хатѣ. Пôшла въ село. пытаєсь людей, чи не видѣли; нѣхто не видѣвъ. Иде до двора, пытаєсь хлопця Миколы; той каже, що вчера бувъ Сенько на Бедриловцѣ, та мабуть зъ вôдтамъ пôшовъ домôвъ. Вертає Марина знову у село, розпытує, але Сенька нема, пропавъ, мовъ камѣнь у водѣ. Люде готовлять ся до святого вечера, а єй се и не въ головѣ. Де вôнъ подѣвъ ся? — думає-передумує. — Чей на Бедриловцѣ не сидить? Хиба може доставши грошѣ, пôшовъ до мѣста?

Минуло полудне; отъ ще двѣ, три години и вже святый вечеръ. А Сенька нема! Може вôнъ и на Бедриловцѣ? Може тамъ єму що стало ся? На ту гадку ажь за серце єи щось щипнуло. До Бедриловки неблизько, але она пôйшла и туды Сенька шукати. Прийшла у ярь — нѣгде анѣ живого духа; лише слѣды звѣрêвъ видко декуды на снѣгу.

— Чого-жь я ту прийшла? — спытала себе Марина и въ голосъ заплакала. — Боже мôй! Боже мôй! де-жь вôнъ подѣвъ ся?

Походила ще трохи по яру, а потôмъ пустилась на горбокъ, щобы домôвъ вертати, бо морозъ тиснувъ. Ажъ иде попри пень, де вчера сидѣвъ Сенько; дивить ся, а тамъ закостенѣлый заяць. „Забули мабуть взяти, — подумала — треба до двора вôднести“. Взяла заяця и пôшла на горбокъ. Дивить ся,— а тутъ знову кровъ по снѣгу и слѣды людскî. Въ нѣй ажь єи власна кровъ застигла. Иде слѣдомъ за кровью, подыбує сернюка. Сама не знає, що се такого, схиляєсь до сернюка, ажь бачить: а за корчами лежить и Сенько; коло него на снѣгу кровъ, а лице закрыте свитою. Господи! — крикнула Марина и повалила ся на землю.

Холодный вѣтеръ повѣявъ надъ нею, она по кôлькохъ хвиляхъ прийшла до себе. припала до Сенька, пôдняла єго.... може живый?... глянула въ лице, а на нимъ кровъ обкипѣла, цѣле тѣло замерзло.... „То вôнъ вже неживый!“ — скрикнула жѣнка въ нетямѣ. — „Отсе заробивъ ты на свята! Люде добрî, ратуйте!“ — заголосила Марина и въ друге повалила ся на землю. Тôлько и голосу чути було зъ неи. Нѣхто єи не чувъ, нѣхто не прийшовъ на помôчь, лишь въ лѣсѣ глухо та сумно зашумѣло.

Зôрки зôйшли були вже давно. Люде сѣли до вечерѣ. Цѣле село повеселѣйшало, колядники спѣвали, зъ вôконъ у кождôй хатѣ било ясне свѣтло; лишь одну Сенькову хату залягла темрява. Та й въ хатѣ старои Копачихи було невесело; стара ходила по селу та надармо вôдпытувала доньки и зятя.

На першій день Рôздва вертавъ оденъ парубокъ зъ коршмы на Выбадôвцѣ черезъ Бедриловку, бо туды коротша дорога. Вôнъ то добачивъ за корчами на горбику надъ яромъ двоє неживыхъ людей, та наляканый прибѣгъ до села и давъ знати. Зôйшли ся люде громадою та розпôзнали Сенька та єго жѣнку. Потôлкували всѣляко. Чи дали знати до мѣста, чи нѣ, про те байдуже. На Стефана поховали Сенька и Марину въ однôй могилѣ, котру й заразъ покрывъ свѣжій снѣгъ. Въ пустôй ихъ хатѣ плакали гôрко старый Копачь та єго жѣнка.

Ом.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до Народной Часописи приймае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.